

אלן אלדה ובארברה הריס: רכיכה

לטתו כתבונה פוליטית. פרט לגימנוסטיקות, שיתקשו ל- התאהב בדמותו של אלדה, קשה להניח שיהיה מי שיקנה את הדייסה הזאת. אשר לשתי הנשים בחיי טיינו, הפרקליטה (מריל סטריפ) והאשה (בארברה האריס), תפקידן הוא חד-ממדי למדי, ורק בזכות הכישרון של השתיים, הן נראו אמניות ומשכנות יותר מן הגיבור.

הרכילות הפוליטית

מה מריץ את ג'ו טיינו (צפון, תל-אביב, ארצות-הברית) — שלא במתכוון, הסרט הזה הוא סאטירה אכזרית ביותר על עולם הפוליטיקה האמריקאי. אם ג'ו טיינו, הסנאטור הצעיר והשאפתן שבמרכזו, הוא, אכן, דמות המנהיג הליבראלי, העשוי להצליח בארצות-הברית, הרי ברור מעל ומעבר לכל ספק שהעולם המערבי שקוע בצרות. מוטב לו שיחפש הנהגה במקום אחר, מהר מאוד, אחרת, עוד יתגעגע בעתיד לריצ'ארד ניקסון ולגימני קארטר.

ג'ון טיינו הוא פוליטיקאי צעיר, נאה וחייכן, מין לגולל מחודש של קנדי בלא שושלת יוחסין. במהלך הסרט עליו להוכיח את יושרו הפוליטי, בבחירת עמדה ציבורית, ה- מסבכת אחד מבני בריתו בפרשת שחיתות, ואת יושרו האישי בהחלטה על עתיד פרשיית אהבים שלו עם פרקליטה נמרצת, שעה שבביתו ממתינה אשה מבוינה ואוהבת. הבעייה מתחילה בעצם העובדה שכותב התסריט הוא השחקן אלן אלדה, המגולם את התפקיד של טיינו, ומכאן ברור ממילא, שאינו יכול להתאכזר אליו יתר על המידה. ואכן, מה שמצטייר על המסך הוא דמות של רכיכה, איש המנסה כמיטב יכולתו להשתמש מכל החלטה בכל נושא שהוא, ומחפש קנים מכל הסוגים כדי להישען עליהם. אלא שבאותו הזמן הוא צריך להיות כל כך סימפטי ואהוד על הצופה, שפירפוריו יראו כהתלבטויות המלטיות וחוסר החי-

מסתבר ששיחורור האשה לא הגיע לכל דרגי התעשייה הקולנועית, גם אם נשים כבמאיות אינן חזון נפרץ. שכן, מספרת פינק, קשה למצוא נשים בתפקידי צלם או הפקידים טכניים אחרים. "פגשתי את מארגרט פינק לפני חמש שנים" מספרת ג'יליאן, "כשסיפרה לי שהיא מנסה להפק את הסרט הזה מאז 1965. הספר משך אותי מקריאה ראשונה. הסופרת מיילס פראנקלין היתה פמיניסטית מושבעת. ש- האמינה שנשים חייבות ליצור דברים עצ- מאיים משל עצמן, הבנתי מדוע היתה רוצה שאשה תסריט את סיפוריה."

עם זאת, מודה ג'יליאן, שהיו לה לא מעט לבטים בעובדה שהו פמיניזם מקורי לזמנו ולתקופתו. אך לא מעודכן. היא ניסתה לעבד את התסריט לזמנים מודר- ניים, וחשה כי האמת הסיפורית חשובה יותר וכי עידכון רק יחליש את עוצמת הדמויות. לכן העדיפה להיצמד לתקופה (הספר נכתב ב-1890), גם שמבחינה טכנית הכביד השימוש באבזורים מיושנים ובי- מרכבות עתיקות יימין על העבודה המע- שית.

סיפור אהבה. אשר לבעייה הגיחית של עיבוד ספר לסרט והחייאת הקטעים המתים, שבהם לא קורה שום דבר, הח- ליטה לוותר על ילדותה של סיבילה, וי- להתחיל בסיפור מרגע שסיבילה בת שבע עשרה. כשהסיפור מתפתח לסיפור אהבה בין סיבילה לבעל-האחוזות היה העיבוד הקולנועי נוח יותר.

הבמאית והמעבדת אלינור וייטקומב ויתרו על קטעים רבים בספר שסיפרו על ימי השאננות של סיבילה בבית סבתה,

ורים זה לזה, הנאלצים לחיות יחד במח- תרת. סיפור אהבה ומוסר קאמרי מרתק, דמוגוש בסיגנון קולנועי שאפשר ללמוד ממנו.

***** מנהטן** (שחקן, ארצות-הברית): וודי אלן מתאר את לבטיו הדי- אישיים והרוחניים של משכיל יהודי בניו- יורק. שחור-לבן הופך לצבע, כשמדובר בכישרונו של אלן להתבטא במילים וי- בתמונות.

***** להיות שם** (סטודיו, ארצות-הברית): פיטר סלרס בשיאו כגנן אידיוט החולש על צמרת המימשל האמריקאי רק משום שהאחרים אידיוטים גדולים ממנו. בימיו של האל אשבי על פי הסאטירה ה- חריפה של יו'י קווינסקי.

***** רון** (בני-הודה, ארצות-הברית, אורנה בירושלים): דמותה של הזמרת ג'ניס ג'פלין, שמתה מעודף סמים שימשה כבסיס לדמות שאותה מגלמת בלוח רב בט מידלר, הסרט מנסה לתאר את עולמן הקרוע של אלילות הרוק והסופ הנע בין בדידות והערצה ובין פופולריות לרצון בלתי נדלה להיות נאהבת באמת.

***** פרק ב'** (מוגרבי, תל-אביב, אר- צות-הברית): ניל סיימון המחזאי השנון שאב את סיפור המחזה מניסיונו האישי. לאחר שגפטרנה אשתו הראשונה התקשה לשקם את חייו הפרטיים מחדש. אשתו השנייה במציאות מגלמת את דמות האשה השנייה בסרט ומנסה להעביר את הרגשות המעורבים של אישה המנסה בכל כוחה להתמודד עם עיקבות האושר של העבר. משחקת של מייסון משובב נפש ומולה מופיע גיימס קאן המשרה נוכחות נעימה.

***** ג'ינגולו אמריקאי** (לימוד, תל- אביב, מיטציל, ירושלים, ארצות-הברית): ריצ'ארד גיר, התגלית האמריקאית האחר- לונה, מוכר אהבה ולורן האטון מנסה לעי- מוד על טיבו, הבמאי והתסריטאי פול שרדר מנסה לחדור לעולמם המוסרי של האנשים היפים בדרום קליפורניה דרך שני הגיבורים האלה. סרט המצטיין בסיגנון אסתטי.

ירושלים

***** רצח על הנידום** (סמדר, ארצות-הברית): מותחן אלגנטי ואסתטי להפליא. לפי ספר של אגאתה כריסטי. שיי- עור לשחקנים מגישים דייוויד גיבן ופיטר יוסטינגוב באחד הקטעים המשעשעים ש- הוגשו אי-פעם עלי-ידי שני שחקנים על הבד. בגלריית השחקנים גם בטי דייוויס, מגי סמית ואנג'לה לאנסברי.

***** שיער** (רון, ארצות-הברית): המחזמר שיצא גנד מילחמת ויאט-נאם, וי- האדיר את ילדי הפרחים בשנות השישים. הופך למסר אנושי כללי בהשראתו של הר- במאי מילוש פורמן.

ג'ודי דיוויס בתפקיד סיבילה עם מעביריה בכפר לעבוד כן — להינשא לא

הקולנועית ובדגשים הקטנים שבאווירת- זהו סרט אסתטי ועדין, הנותן הזדמנות לשני שחקנים לא ידועים, ג'ודי דיוויס וסם ניל בתפקידים הראשיים, לכבוש את הבד. אין ספק שאין זו הפעם האחרונה ששמות אלה מופיעים על המסך, כדאי לעקוב אחריהם.

תדרוך חובה לראות:

תל-אביב: התוודעות, מנהטן, להיות שם, **ירושלים:** פסיכו, מומות בינלאו- מיות, שיער, **חיפה:** טס, שחק אותה טס, פסיכו, להיות שם.

תל-אביב

***** התוודעות** (מוסיאון תל- אביב, הונגריה): הבמאי אישטוואן סאבו מתאר כיצד מתפתח אמון בין גבר ואשה

כשהיא מסתובבת ומפריחה תיאוריות על גברים ונישואין. לעומת זאת בחרו בסוף שידגישי את העובדה שחלומה של הגיבורה התממש: היא שולחת את סיפרה הראשון לדפוס.

"הסיום היותו בעייה," מספרת הבמאית, "סוף הספר לא הוביל לשום מקום. אבל הלא ידעתי שהסופרת אכן כתבה את סיפ- רה. לכן ניסיתי להבהיר זאת בסרט לבל יהיו ספקות. ומשום שרציתי סוף חזק ויתרתי על כל מיני שאיפות אחרות של סיבילה המופיעות בספר, והתרכזתי בי- עובדת רצונה העז להיות סופרת."

למרות שמועות עקשניות שריחפו בי- אוויר אודות סרט לסבי וכיוצא בזה, טוע- נת הבמאית כי ביחסים בין העובדים הגברים על הסרט למפקדות הנשיות לא היה כל מתח. "אמנם היו כמה אנשים שהסתגלו בקושי לעובדה שבמאית כה צעירה מושכת בשרביט, אבל אלה אנשים שקיימים בכל הפקה. לעומת זאת, דון מקי אלפין, הצלם, שיתף פעולה מעל ומעבר." התוצאה של שיתוף פעולה נשי בולטת בלי כל ספק בסיגנונו של הסרט. בשפתו

במאית ג'יליאן ארמסטרונג פמיניזם